

SUOMEN TURKISELÄINTEN KASVATTAJAIN LIITTO RY

Vastuullisuuskatsaus
2019-2020

Sisällys

1. Toiminnanjohtajan katsaus elinkeinon tilaan	3
2. Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto - FIFUR	4
3. Strategia	5
4. Turkiselinkeino lyhyesti	5
5. Tilasertifiointijärjestelmä FIFUR Finnish Standards	6
6. Viestintä – jatkuvaa yhteydenpitoa sidosryhmiin.....	11
7. Sosiaalinen vastuu	12
8. Taloudellinen vastuu	13
9. Kiertotalous turkisalalla	15
10. Eläinten terveys ja Fureva	17
11. Tutkimus- ja kehitystyö.....	18
12. Viranomaisvalvonta	19
Liitteet.....	21

Vastuullisuuskatsaus 2019 on päivitetty kesäkuussa 2020 turkiselinkeinon keskeisten tunnuslukujen osalta vuoden 2020 (ml. valtionverotus 2019) ajantasaisilla tiedoilla. Seuraava laaja vastuullisuuskatsaus tehdään vuonna 2021.

1. Toiminnanjohtajan katsaus elinkeinon tilaan

TURKISELINKEINO ulottuu laajalle suomalaisen yhteiskuntaan. Työllistämme maassamme vuosittain noin 4000 henkilöä ja olemme tuoneet vientituloja Suomeen keskimäärin 400-500 miljoonaa euroa vuodessa 2010-luvulla. Se on huomattava luku varsinkin, kun otetaan huomioon erityisesti maaseutua työllistävä ja elävöittävä vaikutus. Elinkeinoon mahdollisuudet ovat merkittävät ja sertifioidulla suomalaisella turkiskasvatuksella on vahva yhteiskunnallinen toimilupa. Enemmistö suomalaisista (55 %) kannattaa kotimaista, sertifioidua turkiseläinkasvatusta.

VUONNA 2018 Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto aloitti hankkeen elinkeinon profiilin nostamiseksi, jotta suuri yleisö saa oikeat tiedot siitä, miten toimimme. Syntyi liiton hallituksen hyväksymä turkiselinkeinon menestyssuunnitelma ja toimintamme avainlupaukset, jotka tukevat turkiselinkeinon 2018-2020 strategian tavoitteita ja ulottuvat yli strategiakauden. Osana hanketta liiton PROFUR-aputoiminimi vaihtui FIFUR-aputoiminimeen vuoden 2019 aikana.

TOIMINTAMME KULMAKIVET, joilla tavoitteet saavutetaan ovat: jokaisen eläimen hyvinvointi keskiössä jokaisena päivänä, kasvollinen ja kehityshaluinen yrittäjäyys, turkistalous osana kotimaista kiertotaloutta ja turkis luonnonmukaisena hyötyvaatteena. Menestyssuunnitelman myötä turkiselinkeinon viestintä aktivoitui ja sidosryhmien kanssa käydään nyt keskustelua muun muassa useissa sosiaalisen median kanavissa. Yksi FIFURin tärkeimmistä tehtävistä onkin tehdä elinkeinoa tunnetuksi Suomessa ja välittää monipuolista, totuudenmukaista tietoa turkisalasta.

SUOMALAINEN TURKISELINKEINO seuraa tarkasti aikaansa ja on innovatiivinen toimija tehden pitkäjänteistä kehitys- ja tutkimustyötä. Elinkeino kartoittaa jatkuvasti uusia mahdollisuuksia muun muassa kiertotalouden alueella. Esimerkiksi uusia turkiseläinten lannan ravinnearvon säilyttäviä ja ravinteiden kiertoon pohjautuvia ratkaisuja on kehitteillä. Hankkeiden tarkoituksena on saada turkiseläinten ravinnepitoinen lanta nykyistä tehokkaampaan hyötykäyttöön.

Turkiselinkeino katsoo luottavaisena tulevaisuuteen huolehtien sosiaalisesta, taloudellisesta ja ympäristövastuusta, luoden työpaikkoja ja hyvinvointia paikallisesti maaseudulle, mutta myös kansantaloudellisesti koko Suomeen. Hyviä lukuhetkiä vastuullisuuskatsauksemme ja vuosikertomuksemme parissa.

Marja Tiura
Toiminnanjohtaja

” Jokaisen eläimen hyvinvointi keskiössä jokaisena päivänä.

2. Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto - FIFUR

SUOMEN TURKISELÄINTEN KASVATTAJAIN LIITTO - FIFUR on turkiselinkeinon emoyhdistys ja jäsentensä edunvalvonta- ja koulutusjärjestö. Ammattitaitoista turkiseläinkasvatusta on harjoitettu Suomessa jo yli sata vuotta ja liitto on perustettu vuonna 1928. Liiton alueyhdistyksiin kuuluu kaikkiaan 676 jäsenyritystä, joilla on noin yli 700 turkiseläinten kasvatuspaikkaa. Liitto ja turkiskasvattajat omistavat enemmistön kotimaisesta markkinointi- ja huutokauppayhtiö *Saga Furs Oyj*:stä. Suomen turkiselinkeino on maailmalla turkistilojen sertifiointin edelläkävijä.

LIITON TOIMINTAA ohjaa visio siitä, että Suomi on maailman vastuullisin ja kannattavin turkiseläinten kasvattajamaa. FIFURin missiona on tukea kasvattajien, eläinten ja ympäristön hyvinvointia ja siten turvata turkiseläinkasvatuksen elintila, jatkuva kehittyminen ja kilpailukyky. Liitto pyrkii saavuttamaan asettamansa vision ja toteuttamaan missiotaan kehittämällä kolmea hyvinvointialuetta, jotka koskettavat liiton jäseniä, eli turkiskasvattajia. Nämä kolme hyvinvointialuetta ovat palvelui-

den tuottaminen, neuvonnan tarjoaminen sekä vastuullisen viestinnän tekeminen.

FIFURILLA on ollut liiton toimintaa koskeva ISO 9001-laatujohtamisjärjestelmäsertifikaatti vuodesta 2014. Tämä tarkoittaa, että FIFUR noudattaa standardin mukaista johtamisjärjestelmää, jonka tavoitteena on tuottaa tietoa toimintaprosessien tehokkuudesta ja toiminnallisuudesta liitossa tehtävien päätösten tueksi. Lisäksi järjestelmän tavoitteena on muun muassa saavuttaa toiminnan kustannustehokkuus, kartoittaa riskejä ja huomioida sidosryhmiä.

SUOMALAINEN TILASERTIFIINTIJÄRJESTELMÄ, FIFUR Finnish Standards, on turkiskasvatuksen elin-ehto. Se on vastuullisuutta ja läpinäkyvyyttä korostava vapaaehtoinen laatu- sekä ympäristöjärjestelmä, johon lähestulkoon kaikki liiton jäsentilat kuuluvat.

TURKISELINKEINO tarvitsee vahvan edunvalvontaorganisaation, jonka missio on työskennellä turkisalan jatkuvuuden ja menestyksen puolesta. Tätä missiota toteuttaa FIFUR.

2.1. Turkiselinkeinon avainlukuja 2019

312 milj. €	Alan viennin arvo
n. 4000	Turkiselinkeinon suora työllistävä vaikutus henkilötöyvuosina on vuosittain
200 000 t	Turkiseläinten jätteistä on tuotettu bioarvolantaa
18 000 t	Elinkeino tuottaa fosforia

3. Strategia

SUOMEN TURKISELINKEINON 2018-2020 strategiassa elinkeinon toiminta ja toimenpiteet on määritetty viiden päätavoitteen alle, jotka ovat jatkuvuus, kannattavuus, hyväksyttävyyys, yhtenäisyys ja haluttavuus.

Menestyssuunnitelmassaan FIFUR on määrittellyt elinkeinon toiminnan kulmakiviksi eläinten hyvinvoinnin, kasvullisen ja kehityshaluisen yrittäjyyden, turkisalan tärkeänä osana suomalaista

kiertotaloutta sekä turkiksen luonnollisena ja kestäväenä hyötytuotteena.

VASTUULLISUUS näkyy kaikessa strategian mukaisessa toiminnassa. FIFUR kehittää ja tukee suomalaista kasvatuserinnettä luoden alalle uusia kasvumahdollisuuksia erilaisten kiertotalouden innovaatioiden ja poikkitieteellisen tutkimustyön myötä.

4. Turkiselinkeino lyhyesti

ARVIOLTA NOIN PUOLET maailman turkistuotannosta tulee Euroopasta. Euroopan ulkopuolella suurin turkistuottajamaa on Kiina. Euroopassa on Suomen lisäksi monia muita vahvoja turkisten tuottajamaita. Suomi on Euroopan suurin ketunnahkojen tuottajamaa, Tanska puolestaan minkinnahkojen. Suomi saa Euroopan komission poikkeusluvalla ainoana Euroopan maana jatkaa suomensupin kasvatusta vieraslajiasetuksen mukaisesti ainakin seuraavat 30 vuotta. Tällä hetkellä muita merkittäviä tuottajamaita Euroopassa Suomen ja Tanskan lisäksi ovat mm. Puola, Kreikka, Liettua, Italia ja Ruotsi. Hollannissa ja Norjassa on tehty poliittinen turkiskasvatuksen lakkautuspäätös ja tällä tietoa kasvatusta loppuu näissä maissa vuonna 2024/2025.

LONTOO, MILANO, NEW YORK ja **PARIISI** ovat muodin pääkaupunkeja, joissa määritellään turkistrendit. Näissä kaupungeissa toimivat myös maailman johtavat muototalot ja designerit. Hongkong puolestaan tavoittaa suuren määrän turkisten ostajia.

ALAN EUROOPPALAISILLA TOIMIJOILLA on yhteinen *Fur Europe* -niminen edunvalvontaorganisaatio. *Fur Europe* tekee tutkimusta, jakaa tietoa, edistää toimialan tunnettua ja markkinoi turkismuotia ympäri maailmaa. *International Fur Federation* (IFF) on alan kansainvälinen kattojärjestö.

4.1. Turkiksen matka tuottajatilalta myymälöihin

TILOISTA SUURIN OSA sijaitsee neljässä Pohjanmaan maakunnassa, mutta tiloja löytyy kaikista Suomen maakunnista Lappia myöten. Vuonna 2019 FIFURin jäsentiloilla tuotettiin noin 1,9 milj. ketun-, 1,0 milj. minkin- sekä 154 000 suomensupin nahkaa.

TURKISELÄIMET lopetetaan tiloilla lopetusasetuksen mukaisin tavoin ilman stressaavaa kuljetusta. Lopettamisen jälkeen eläimet nahkotaan ja nahkoihin kiinnitetään viivakoodi, jonka perusteella turkisnahka on jäljitettävissä sille tilalle, jolta se on peräisin.

TILOILTA raakanahat toimitetaan Vantaalle, missä huutokauppayhtiö *Saga Furs Oyj* lajittelee ja myy nahat neljä kertaa vuodessa järjestettävissä turkishuutokaupoissa. Vantaalta nahat jatkavat matkaansa muokkaamoihin ympäri maailmaa.

TURKISPUKINEITA valmistetaan pääasiassa Kiinassa ja Italiassa. Ompelimoista valmiit pukineet päätyvät myymälöihin eri puolille maailmaa.

5. Tilasertifiointijärjestelmä FIFUR Finnish Standards

SUOMEN TURKISELÄINTEN KASVATTAJAIN LIITON hallinnoima, vapaaehtoinen sertifiointijärjestelmä, FIFUR Finnish Standards, on turkissalan kattavin maailmassa. Se on jatkuvasti kehitettävä työkalulaatikko, johon on koottu toiminnan laatuun liittyviä kokonaisuuksia. Viranomaisvalvontaa täydentävä sertifiointi on elinkeinon omavalvontajärjestelmä. Sen yhtenä keskeisenä päämääränä on ylläpitää ja parantaa suomalaisilla turkistiloilla kasvatettavien eläinten hyvinvointia.

SERTIFIOINNIN POHJANA on vaatimus voimassa olevan eläinsuojelulain ja -asetuksen sekä turkiseläinasetuksen noudattamisesta. Tila voi saada sertifikaatin, kun lainsäädännön vaatimukset ja kaikki tilasertifiointikriteerit täyttyvät. Sertifikaatti on voimassa toistaiseksi, mikäli vuosittain tehtävillä auditointikäynneillä kaiken todetaan olevan sertifikaatin edellyttämässä kunnossa.

5.1. Turkistilojen sertifioinnin tausta ja nykytila Suomessa

TURKISTILOJEN sertifiointijärjestelmää alettiin kehittää FIFURissa vuonna 2005, mutta jo vuonna 1996 käynnistettiin liiton eläinlääkäriin vetämä omavalvontahanke, laatukäsikirja. Turkissalan sertifiointityön katsotaan ottaneen ensiaskeleitaan jo tuolloin. Varsinaisten sertifiointikriteerien muotoiluun osallistuivat turkiselinkeinon edustajien lisäksi *Helsingin yliopiston kotieläintieteen laitos*,

ProAgraria, Suomen eläinsuojeluyhdistys, Suomen ammattikalastajaliitto sekä maa- ja metsätalousministeriön edustaja. Ensimmäiset 30 turkistilaa sertifioitiin Suomessa vuonna 2006.

Sertifiointikriteeristö perustuu voimassa olevaan lainsäädäntöön ja alan itse määrittelemiin kriteereihin, joita päivitetään sidosryhmiltä tulevien vaatimusten ja käytännön työn kautta saadun

palautteen pohjalta. Lainsäädännön ylittäviä kriteerejä ovat mm. eläinten terveyteen (plasma-sytoositestaus, rokotukset), rehuhoitoon, turkis-eläinten jalostukseen ja eläinkauppaan liittyvät kriteerit. Useimpien kriteerien todentaminen edellyttää tuottajalta jatkuvaa dokumentaatiota, mikä auttaa vahvistamaan hyviä käytäntöjä, havainnoimaan puutteita ja korjaamaan ne.

Vuonna 2019 sertifiointijärjestelmässä oli mukana 653 suomalaista tilaa, mikä on 95,3 % kaikista jäsentiloista (taulukko 1). Eläinlajikohtaisesti kettujen (sini- ja hopeakettujen) tuotannosta 99,7 % ja suomensupien tuotannosta 99,6 % on sertifioitu. Minkkituotannosta on sertifioitu 96,5 %.

ELÄINLAJIKOHTAISET EROT johtuvat siitä, että huutokauppayhtiö *Saga Furs Oyj* vastaanottaa

ketun- ja suomensupinnahkoja ainoastaan niiltä tiloilta, joilla on voimassa oleva sertifikaatti. Minkinnahkojen osalta ei toistaiseksi ole samaa sertifiointivaatimusta nahkojen vastaanotossa. Tästä huolimatta *Saga Furs Oyj* on aloittanut myös sertifioidujen minkkivalikoimien myynnin.

Taulukko 1. Suomalaisten turkistilojen sertifiointistatus 6/2019

Status	%
Sertifikaatti voimassa	95,3
Ei ole koskaan sertifioitu	3,2
Sertifikaatti ei ole voimassa	1,5
Yhteensä	100,0

5.2. Sertifiointikriteerit ja yleiset sertifiointivaatimukset

TURKISTILAN SERTIFIINTIJÄRJESTELMÄÄN kuuluu 34 tilasertifiointikriteeriä ja yli 80 tarkastettavaa kohtaa. Tilasertifiointikriteerit jakautuvat seuraaviin osa-alueisiin:

1. Eläinten terveys ja hyvinvointi
2. Kasvatusolosuhteet
3. Rehuhoito
4. Jalostus
5. Ympäristöhoito
6. Tilahygienia
7. Koulutus ja varautuminen poikkeusoloihin

Kriteerejä ei ole julkaistu kokonaisuudessaan kansainvälisen kilpailuedun turvaamiseksi.

ERÄÄNÄ MERKITTÄVÄNÄ FIFUR Finnish Standardin osana toimii *WelFur*-järjestelmä. Se perustuu sitoutumattomaan tieteelliseen *Welfare Quality*-protokollaan, joka keskittyy tuotantoeläinten hyvinvointiin. Jokaisella jaksolla auditoidaan kolmasosa tilasertifiointikriteereistä sekä tehdään kuluvan periodin mukainen *WelFur*-arviointi. Jos kriteerien täyttymisessä havaitaan poikkeamia,

annetaan niille lyhyt korjausaika, jonka jälkeen auditoija tarkistaa korjaukset. Korjausaika on sitä lyhyempi mitä vakavammasta rikkeestä on kyse. Jos korjauksia ei ole tehty määräaikaan mennessä, menettää tila sertifikaatin tai sertifikaatti voidaan muuttaa lepääväksi.

KRITEERIT alakohtineen ovat jaoteltu kalenterivuoden mukaan kolmeen eri ajanjaksoon. Kalenterivuoden periodit määräytyvät ketun ja minkin *WelFur*-protokollista, joissa havainnoidaan eläinten hyvinvointia mittaavia asioita eri tuotantokausina. Ketun ja minkin protokollat löytyvät kokonaisuudessaan englanniksi oheisista linkeistä:

Kettuprotokolla

► http://www.fureurope.eu/wp-content/uploads/2015/10/WelFur_fox_protocol_web_edition.pdf

Minkkiprotokolla

► http://www.fureurope.eu/wp-content/uploads/2015/10/Mink_protocol_final_web_edition_light.pdf

VUODEN 2019 alusta myös suomensupien *WelFur*-protokollan pilottivaihe on ollut yhtenä FIFURin tilasertifiointikriteerinä tiloilla, joilla kasvatetaan suomensupeja. Supiprotokolla saadaan lopulliseen muotoonsa lähitulevaisuudessa.

FIFURin yleiset sertifiointivaatimukset edellyttävät, että sertifioitu tila auditoidaan vuosittain. Peräkkäisten vuosien auditointikäynnit tehdään eri vuodenaikoina eli eri tuotantokausina. Ensimmäinen periodi on tammi-helmikuussa, toinen periodi on touko-heinäkuussa ja kolmas periodi on lokamarraskuussa. Auditoinnista tehdään saman työpäivän aikana sekä tilasertifiointikriteerien auditoinnin että *WelFur*-arvioinnin.

Tila saa kolmen eri *WelFur*-periodin arvioinnin jälkeen eläinlaji- ja tuotantopaikkakohtaisen *WelFur*-kokonaisarvosanan. Tämä tarkoittaa sitä, että kaikki *WelFur*-protokollan eri periodit on arvioitu samalla tilalla, ja näiden periodien pisteytyksen perusteella lasketaan tilan eläinlajikohtainen *WelFur*-kokonaisarvosana. Jos samalla yrityksellä on toisistaan erillään olevia tuotantopaikkoja, saa jokainen erillinen yksikkö oman *WelFur*-arvosanansa. FIFURin sertifikaatin edellytyksenä on, että kaikki saman Y-tunnuksen alla olevat tilan toimipisteet ja turkiseläinlajit tulee olla mukana auditoinnissa. Samalla yrityksellä ei näin ollen voi olla eritasoisia tuotantopaikkoja, vaan kaikkien yksikköjen tulee täyttää sertifikaatin edellytykset.

Kaikki tilasertifiointikriteerit käydään läpi kolmen vuoden aikana. Eri vuodenaikoihin ajoittuvat

auditointikäynnit mahdollistavat eri tuotantojaksojen havainnoinnin paikan päällä ja antavat näin monipuolisen kuvan tilan toiminnasta. Vuoden ensimmäisellä auditointiperiodilla tilalla on vain siitoseläimiä, toisella periodilla emoilla on pennut ja kolmannella periodilla arvioidaan kasvavat pennut.

WELFUR-ARVIOINNEISTA saatavan kokonaisarvosanan on yllettävä sertifioidulla tilalla vähintään hyväksyttävälle tasolle. Ei-hyväksyttävän *WelFur*-arvosanan saaneella tilalla ei voi olla FIFUR Finnish Standards -sertifikaattia. Tavoitteena on, että sertifioidujen tilojen *WelFur*-arvosanat nousevat jokaisen eläinlajin arviointikertojen määrän kasvaessa. Tällä voidaan osoittaa, että eläinten hyvinvoinnin tasoon kiinnitetään sertifioiduilla tiloilla huomiota ja sen varmistamiseksi tehdään toimenpiteitä, jotka tutkitusti parantavat eläinten hyvinvointia.

VUODESTA 2018 eteenpäin kaikki sertifioidut tilat on auditoitu vuosittain. Auditoinnit suorittaa *Kannuksen tutkimustila Luova Oy*, joka toimii kansainvälisen auditointiyhtiön, *Baltic Controlin*, alihankkijana. FIFUR omistaa 38 % Luovan osakekannasta. Muut omistajat ovat *Luonnonvarakeskus Luke*, *Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK* ja *Keski-Pohjanmaan koulutuskuntayhtymä Kpedu*. FIFURin omistusosuus ei vaikuta auditointitoiminnan puolueettomuuteen.

5.2.1. Tilasertifiointi suomensupinkasvatuksen ehtona

SUPIKOIRA kuuluu EU:n vieraslajiluetteloon ja suomensupin kasvattaminen on maassamme luvanvaraista. Suomi on saanut suomensupin kasvatukseen Euroopan komissiolta poikkeusluvan, joka nojaa FIFURin tilasertifiointijärjestelmään. Vain luvan saaneet, FIFURin sertifioidut tilat voivat ainoana turkistiloina Euroopassa kasvattaa suomensupeja.

VIERASLAJIASETUKSEN POIKKEUSLUPAAN kuuluvat vain supitiloja koskevat sertifiointikriteerit (ns. IAS-kriteerit), jotka auditoidaan jokaisella arviointikerralla yhdessä muiden samalle jaksolle kuuluvien tilasertifiointikriteerien kanssa. Tilasertifiointiin

kuuluvien auditointikäyntien lisäksi supinkasvatuksen lupaehtojen toteutumista tarkastavat vieranomaiset (AVI). Myös komission arviointiryhmät voivat tehdä valvontakäyntejä suomensupitiloille.

5.3. Päätöksenteko tilasertifiointissa

SERTIFIointIJÄRJESTELMÄN sisältöä valvoo ja kehittää FIFURin eläinten hyvinvointi- ja sertifiointitoimikunta. Toimikunta kokoontuu noin 5-6 kertaa vuodessa ja siinä on mukana FIFURin toimihenkilöiden lisäksi eläinlääkäri sekä turkiskasvattajia ja Luova Oy:n edustajat.

Rutiiniluontoiset päätökset tilatasolla tekee auditoija, joka raportoi jokaisesta tilakäynnistä kirjallisesti FIFURille. Sertifiointitoimikunnan päätöksenteko tilakohtaisissa asioissa perustuu auditoijan havaintoihin tilalla. Myös mahdolliset viranomaisvalvonnan yhteydessä esiin tulleet epäkohdat huomi-

oidaan päätöksenteossa. Esimerkiksi eläinsuojelulainrikkomusten perusteella tilan sertifiikaatti laitetaan lepääväksi siihen asti, että tuottaja toimittaa sertifiointitoimikunnalle viranomaisen tekemän tarkastuskertomuksen, jossa todetaan asioiden olevan kunnossa. Eläinsuojelulain rikkomus todennetaan tilan saamalla eläinsuojelupäätöksellä.

Toimikunta voi tarvittaessa päättää sertifiikaatin muuttamisesta määräajaksi, eli sen asettamisesta lepääväksi. Sertifiikaatin mitätöinti ja voimassaolon lakkauttaminen tehdään FIFURin hallituksen päätöksellä.

5.4. FIFUR Finnish Standards -järjestelmän kehittäminen tulevaisuudessa

TULEVAISUUDESSA eläinten hyvinvointi- ja sertifiointitoimikunnan tehtävänä on tukea entistä enemmän järjestelmän kehittämistä. Kehittämistyön keskeisessä asemassa ovat eläinten ja ympäristön hyvinvointi sekä turkiskasvattajien ja heidän työntekijöidensä hyvinvointi.

Kriteerejä päivitetään säännöllisesti ja tavoite on, että niiden sisältö parantaa turkistiloilla tehtävää työtä. Järjestelmään liittyvät kriteerimuutokset tehdään aina hallituksen päätöksellä, toimikunnan valmistelemien yksityiskohtaisten esitysten pohjalta.

5.5. Lait ja asetukset

LAIT ja niitä täydentävät asetukset asettavat turkiseläinten pidolle perusvaatimukset, joiden noudattamista valvovat viranomaiset.

5.5.1. Turkiseläinten hyvinvointi

ELÄINTEN HYVINVOINTIA koskeva sääntely asettaa turkiseläinten pitäjälle eläinten pitopaikkaan, hoitoon, kohteluun ja käsittelyyn sekä kuljetukseen liittyviä vaatimuksia. Ajantasainen eläinsuojelulainsäädäntö löytyy maa- ja metsätalousministeriön hakemiston F-rekisteristä:

► <http://mmm.fi/lainsaadanto/elaimet-elintarvikkeet-ja-terveys/lainsaadanto/f-rekisteri>

RUOKAVIRASTON (entinen Evira) laatimassa esitteessä ”Turkiseläin – eläinsuojelulainsäädäntöä kootuna” on koottu yhteen turkiseläinten pitoa ja hyvinvointia koskevien eläinsuojelusäädösten sisältöä:

► <https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/tieto-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijat/elainten-pito/elainten-suojelu-ja-kuljetus/turkiselain-elainsuojelulainsaadantoa-koottuna.pdf>

5.5.2. Rehut ja sivutuotteet

AJANTASAINEN REHUJA ja sivutuotteita koskeva lainsäädäntö on koottu maa- ja metsätalousministeriön H-hakemistoon:

► <http://mmm.fi/lainsaadanto/elaimet-elintarvikkeet-ja-terveys/lainsaadanto/h-rekisteri>

5.5.3. Ympäristön hyvinvointi

YMPÄRISTÖNSUOJELUN TAVOITTEENA on hyvä ympäristön tila ja ekologisesti kestävä kehitys. Lainsäädäntö ja ohjeet ympäristöministeriön kotisivuilla:

► http://www.ym.fi/fi-FI/Ymparisto/Lainsaadanto_ja_ohjeet

5.5.3.1. Turkistilan ympäristölupa

TILOJEN YMPÄRISTÖNSUOJELUUN liittyvä toiminta on tilakohtaisesti ohjeistettu luvanvaraisille tiloille niille myönnettyissä ympäristöluvissa. Ympäristöluvan myöntää pienempien yksiköiden osalta kuntaviranomainen ja suurempien luvista vastaa Aluehallintovirasto (AVI).

YMPÄRISTÖLUVASSA kuvaillaan ja ohjeistetaan turkistilan toimintaa, mm:

- **toiminnan laajuus, eläintilat ja -tuotanto**
- **sijaintipaikka ja sen ympäristö**
- **lannan, virtsan ja jätevesien varastointi ja hyödyntäminen**
- **itsestään kuolleiden eläinten ruhojen käsittely**
(esim. luvanvarainen polttolaitos ja syntyneen tuhkan käsittely)
- **muut jätteet ja niiden käsittely**
- **polttoaineiden varastointi**
- **toiminnasta aiheutuva liikenne** (esim. rehukuljetukset)
- **ympäristökuormituksen hillitseminen**
(esim. korotetut lanta-alustat, vesitiiviit lanta-alustat ja umpisäiliöt nesteille, riittävän pitkät räystäät ja vesikourut, rehusiilojen vesitiiviit alustat, huoltorakennusten jätevesien käsittely, jätteiden varastointi ja kierrätys jne.)

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ on antanut turkistilojen ympäristölupien käsittelyyn ympäristönsuojeluohjeen (Liite 6), joka valmistui vuonna 2018. Ympäristönsuojeluohjeessa ohjeistetaan ympäristölupapäätösprosessia niin, että lupakäytännöt tiloille ovat mahdollisimman yhteneväisiä.

6. Viestintä – jatkuvaa yhteydenpitoa sidosryhmiin

TURKISELINKEINO viestii strategiansa ja viestintäpolitiikkansa mukaisesti avoimesti ja aktiivisesti eri kanavissa. Liitto julkaisee Turkistalous-lehteä, joka on Suomen Aikakauslehtien Liiton jäsen. Lisäksi liitolla on useita verkkosivuja ja aktiivinen läsnäolo mm. sosiaalisessa mediassa, joilla pyritään varmistamaan totuudenmukainen ja monipuolinen kuva turkisalasta. Viestinnän pääteemat ovat strategian kulmakivien mukaiset.

TURKISALAAN, eläinten hyvinvointiin, terveyteen ja jalostukseen liittyvä julkinen keskustelu on osa elinkeinon toimintaympäristöä. Keskustelu eri sidosryhmien kanssa eläinten hyvinvoinnista on tärkeää, vaikka kaikki mielipiteet eivät aina suosi turkiselinkeinon ylläpitämistä ja kehittämistä. Keskustelu sidosryhmien kanssa saattaa antaa elinkeinolle tärkeää tietoa tulevien kehityshankkeiden suunnittelu- ja toteutustyötä varten. Mittaamme sidosryhmiemme kokemuksia toiminnastamme säännöllisesti osana FIFURin hallinnon ISO

9001-hyväksyntää. Teetämme myös vuosittain väestökyselyn riippumattomalla tutkimusyhtiöllä suuren yleisön näkemyksistä suomalaiseseen sertifioituun turkiskasvatukseen.

7. Sosiaalinen vastuu

FIFUR TARJOAA JÄSENILLEEN koulutusta, tapahtumia, tukea ja palveluja, joilla halutaan edesauttaa vastuullisen turkiseläinkasvatuksen perinteen jatkumista Suomessa. Eläinten hyvinvointi lähtee turkiskasvattajan hyvinvoinnista. Jos kasvattaja ei pysty oman sairautensa, pahoinvointinsa tai esimerkiksi taloudellisten ongelmiansa vuoksi huolehtimaan itsestään, se vaikuttaa myös hänen mahdollisuuksiinsa hoitaa työnsä hyvin.

Liiton yhtenä tärkeänä tehtävänä on pitää huolta jäsenistään ja tukea heidän työssä jaksamistaan. Maksuton, luottamuksellisesti toimiva tukihenkilöverkosto on tästä hyvä esimerkki. Taloudellisiin vaikeuksiin joutuneille on oma tukihenkilönsä, jolta saa apua muun muassa pankkineuvotteluihin.

7.1. Paikallinen vaikutus

SUOMALAINEN TURKISELINKEINO on keskittynyt Pohjanmaalle, missä turkiseläinkasvatukselle on hyvät toiminta- ja kasvatusedellytykset. Tuotannon ydinaluetta ovat Etelä- ja Keski-Pohjanmaa sekä ruotsinkielinen Pohjanmaa, missä sijaitsee yhteensä 95 prosenttia tiloista. Tämän lisäksi turkistiloja on Etelä-, Itä- ja Pohjois-Suomessa.

Vuosikymmenten kuluessa turkistilojen kokonaisuus on laskenut maltillisesti ja tuotanto keskittynyt. Suuntaus on sama kuin muillakin tuotantoeläinaloilla, eli tilojen lukumäärä on laskenut samaan aikaan kun tilakoko on kasvanut.

Enimmillään turkistiloja oli Suomessa 1980-luvulla, yli 5000 tilaa. Tuolloin merkittävä osa tuottajista oli sivutoimisia. Nykyään valtaosa Suomen

FIFURin toimihenkilöt ja eläinlääkärit sekä koko kenttähenkilöstö ovat usein luottohenkilöitä, joiden kanssa kasvattajat käyvät tilan asioita läpi kattavasti, muutenkin kuin eläintenhoitoon liittyen. Erilaisten lupa-asioiden osalta liitto tarjoaa apua, jotta tuottaja saa varmuuden, että kaikki lupa-asiat on oikein hoidettu. Alueelliset kenttäneuvojat myös tiedottavat turkiskasvattajia alan ajankohtaisista asioista ja järjestävät heille koulutuksia.

TURKISALALLA riittää myös paljon työtä, johon ei tarvita suomen kielen taitoa. Siksi ala voi työllistää myös maahanmuuttajia ja siten edesauttaa kotoutumista ja suomalaiseen yhteiskuntaan integroitumista.

turkiseläinkasvattajista toimii päätoimisina yrittäjinä, joiden menestyminen alalla edellyttää työlle omistautumista ja ammattitaitoa.

Keskittymisen ansiosta elinkeinolla on käytävissä sen tarpeisiin erikoistuneiden palveluntarjoajien verkosto. Turkiseläinten rehun valmistus alueellisissa rehusekoittamoissa on taloudellista, kun kuljetusmatkat ovat lyhyet ja rehun määrät ovat suuret. Nahkontakeskukset koneineen helpottavat raskasta ja työvaltaista tuotantovaihetta. Koneita, laitteita ja työvälineitä on saatavissa oman alan paikallisesta liikkeestä. Konsultti- ja neuvontapalvelujen tarjoajat ovat laajan asiakaskunnan kysynnän ansiosta ammattitaitoisia ja tehokkaita.

8. Taloudellinen vastuu

8.1. Vienti

TURKISTUOTANTO on Suomelle taloudellisesti merkittävä elinkeino. Alan myyntitulot tulevat lähes kokonaan ulkomailta. Vuonna 2019 viennin arvo oli 312 miljoonaa euroa.

8.2. Verot

VUONNA 2019 turkisala tuotti kahdeksaan suurimpaan tuottajakuntaan vähintään 116 euroa asukasta kohden. Eniten turkiselinkeinon veroista hyötyi Uusikaarlepyy, joka sai vuonna 2019 asukasta kohden verotuloja noin 364 euroa. Myös muissa merkittävisissä tuottajakunnissa turkiselinkeinon tuottamat

verot muodostivat 3,7–12,4 prosenttia kunnan kaikista verotuloista.

Verotulojen ansiosta monet maaseutukunnat ovat elinvoimaisia ja pystyvät tuottamaan kuntalaisille tärkeitä peruspalvelut kuten esimerkiksi päivähoito- ja vanhustenhoitopalvelut sekä koulut (Liite 1).

8.3. Elinkeinoon taloudellinen merkitys Suomelle

EDUSKUNNAN tilaaman tulevaisuusselonteon mukaan turkiselinkeino on ainoa alkutuotannon ala, jolla on kansantaloudellisesti merkittävää potentiaalia (Liite 2).

Turkistuotanto on taloudellisesti merkittävä elinkeino. 2010-luvulla pitkään kestäneestä taloudellisesta taantumasta huolimatta turkiselinkeino on pystynyt tuottamaan vienti- ja verotuloja ja tar-

joamaan työpaikkoja.

Viime vuosina Suomen turkisviennin arvo on vaihdellut huomattavasti. Vuonna 2013 Suomen turkisviennin arvo oli korkeimmillaan noin 810 miljoonaa euroa, kun vuonna 2015 se oli viime vuosien keskimääräisellä tasolla, eli noin 600 miljoonaa euroa. Tärkeimmät vientimaat ovat Kiina, Japani, Etelä-Korea ja Venäjä.

Turkishuutokaappoihin osallistuvat ulkomaiset vieraat tuovat Suomeen n. 80 miljoonan euron matkailutulon. Esimerkiksi Aasian lennoista turkishuutokaupat tuovat Finnairille yli yhdeksän miljoonan euron liikevaihdon. Tämän lisäksi ulkomaankaup-

patilaston mukaan suomalaisten turkisten pääasiallinen vientikohde on Aasia. Turkisten Aasian vienti tapahtuu lentorahtina ja turkisten viennin lentorahti on vuodessa lähes kahdeksan miljoonaa euroa. (PTT 2016)

8.4. Suhdannevaihtelut ovat osa turkiselinkeinoa

SUURET SUHDANNEVAIHTELUT kuuluvat turkiselinkeinoon. Ketunnahan hinta vaihtelee vuosittain voimakkaasti. Yli 30 vuoden seurantajaksossa on havaittavissa ainakin yksi säännöllisesti toistuva piirre, mitä jyrkempi lasku, sitä nopeampi nousu. Minkin hintakehitys on ketun hintakehitystä vakaampi.

1980-luvun alkupuolella ketun kysyntä oli runsasta ja tuotanto kymmenkertaistui muutamassa vuodessa. Ylitarjonnan ja yleismaailmallisen laman seurauksena hinta kuitenkin laski vuosikymmenen jälkimmäisen puoliskon ajan. Syksyllä vuonna 1989 huutokauppayhtiö myi kaikki tarjotut nahat hinnalla, jonka markkinat olivat valmiita maksamaan. Tuotanto laski ja huippuvuosien tuotantomäärästä oli jäljellä enää kolmannes. Tämän jälkeen markkinat alkoivat osoittaa tervehtymisen merkkejä.

Kun 1990-luvun alussa maailmantalous osoitti hidasta elpymistä, alkoi ketun tuotantomäärä kasvaa ja Kiinasta alkoi kehittyä turkisten vientimaa

markkinoita tuohon aikaan hallinneen Venäjän rinnalle. Vuosikymmenen lopussa ruplan hinta romahti ja ketun hinta syöksyi jyrkästi alaspäin.

2000-luvun alussa markkinat elpyivät nopeasti. Kiinan kettutuotannon kasvu lisäsi kansainvälistä kilpailua, jonka seurauksena hinta laski jälleen. Kiinan tuotanto ei pystynyt vastaamaan kasvavaan kysyntään, ja hinta lähti pitkään ja voimakkaaseen nousuun syksyllä 2009. Vuonna 2013 ketunnahan hinta oli historiansa korkeimmalla tasolla. Tämän jälkeen hinta laski Suomen ja Kiinan ylituotannon sekä Kiinan talousvaikeuksien vuoksi jyrkemmin kuin koskaan aikaisemmin.

Tuottajat ovat vähentäneet tuotantoaan edellisvuosien ennätystuloksien jälkeen, mutta uskovat silti laskusuhdanteen jälkeiseen nopeaan hinnannousuun tuotannon ja varastomäärien kääntymistä laskuun koko maailmassa.

9. Kiertotalous turkisalalla

TURKIS ON KIERRÄTETTÄVÄ ja kestävä luonnonmateriaali, jota voi oikein säilytettyinä käyttää useampi sukupolvi vuosikymmenien ajan – joko sellaisenaan tai muodistettuna uusimpien trendien mukaisesti. Turkistuotanto kokonaisuudessaan on kiertotaloutta parhaimmillaan.

TURKISELÄINTEN kasvatuksen päätavoite on laadukas turkisinahka. Tämän lisäksi myös ruhon osilla on arvoa. Jotta mitään ei menisi hukkaan, päätyvät turkiseläinten ruhotkin lähes 100-prosenttisesti kiertoon. Nahkonnan yhteydessä nahasta ja ruhosta kaavitaan talteen rasva, josta valmistetaan teollisuusrasvaa ja biopolttoainetta. Tästä eläinrasvasta syntyy rikitöntä biodieseliä. Loppuruhosta valmistetaan ruhomassaa ja lihaluujauhoa, joka toimii kalsium- ja valkuaislisänä turkiseläinten rehussa.

TURKISELÄIMILLE suunniteltu ravinnerikas rehu syntyy teurassivutuotteista, mikä koostuu noin 40-prosenttisesti lihanjalostuksen ja noin 20-prosenttisesti kalanjalostuksen sivutuotteista.

Ihmiselle kelpaamattomien sivutuotteiden päätyminen eläinrehuksi tekee lihajätteestä arvotavaraa. Lihanjalostaja voi jätteen hävittämisen sijaan

myydä kustannuksia aiheuttavan sivutuotteensa rehuteollisuudelle ja saada näin ravinteet kiertoon.

KUN REHU ON KIERTÄNYT LANNAKSI, se toimii lannoitteena. Turkiseläinten ravinnerikasta lantaa syntyy vuodessa noin 200 000 tonnia ja se sisältää noin 18 000 tonnia fosforia. Vaikka tuotantoeläinseutujen pelloilla on usein liikaa fosforia ja typpeä, monilta viljelyalueilta puuttuu näitä tarpeellisia ravinteita. Turkiseläinten lannassa on paljon enemmän fosforia verrattuna muiden tuotantoeläinten lantaan. Suurin osa lannasta käytetään kompostoituna peltoviljelyssä.

FOSFORI on ehtyvä luonnonvara, jonka Euroopan unioni on nostanut 20:n kriittisen raaka-aineen listalle. Sekä EU että suomalainen turkiselinkeino panostavat ravinteiden kierrätykseen ja käynnissä on useita lannan hyötykäyttöä parantavia tutkimus- ja kehityshankkeita. Kaikki lanta ja virtsa kerätään tiloilla talteen ja jalostetaan hyötykäyttöön.

Turkiseläinten ravinnoksi pyydettyä rehukalaa poistaa fosforia ja typpeä Itämerestä merkittäviä määriä. MTT:n tutkimuksessa (Liite 3) arvioitiin poistuvien ravinnemäärien olevan 155 tonnia fosforia ja 1 080 tonnia typpeä vuodessa.

10. Eläinten terveys ja Fureva

FUREVA on turkistiloille räätälöity terveydenhuoltojärjestelmä, jonka ylläpitäjänä ja rahoittajana toimii FIFUR. *Fureva*-terveydenhuoltokäynneillä keskitytään eläinten terveyteen ja hyvinvointiin ja tilan tuottavuuden parantamiseen eläinten terveyttä parantamalla ja hyvinvointia lisäämällä. Säännöllisillä terveydenhuoltokäynneillä käydään läpi lähikohtaisesti koko tilan eläinkanta ja niiden välitön rakennettu ympäristö. Käynnillä tarkistetaan tilan eläinkirjanpito ja neuvotaan tarvittaessa sen tekemisessä. Tilakäynnin jälkeen tuottajalle kirjoitetaan terveydenhuoltosuunnitelma seuraavalle jaksolle ja suunnitelman toteutumista seurataan tulevilla tilakäynneillä.

Fureva-järjestelmään liitytään tekemällä terveydenhuoltosopimus turkiskasvattajan ja eläinlääkärin välillä. Sopimus toimitetaan rekisterinpitäjälle, jolloin molemmat osapuolet saavat käyttöoikeudet kyseisen tilan tietoihin. Terveystuottojärjestelmän puitteissa turkistilalle tehdään 1-4 terveydenhuoltokäyntiä vuoden aikana, keskimäärin käyntejä on kaksi. Tällä hetkellä *Fureva*-järjestelmässä on mukana 124 jäsentilaa.

FUREVA-KÄYNNEILLÄ pyritään saamaan käytettäväksi myös *WelFur*-arviointien tuottama tieto, jolloin tuottajan saama neuvonta tehostuu ja sen vaikuttavuus paranee, kun neuvoja antavat myös eläinlääkärit. *WelFur*-arvioinnin yhteydessä kerätyn tiedon perusteella tuottajalle annetaan tilakohtaista neuvontaa eläinten hyvinvoinnin parantamiseksi. Neuvontaa antavat myös FIFURin henkilökunta ja alueelliset turkistalousneuvojat. *WelFur*-arviointeja tekevät henkilöt eivät voi jääviyssyistä neuvoa tuottajia, joiden tilan eläinkantaa he ovat arvioineet.

FUREVA-JÄRJESTELMÄ on ollut käytössä vuodesta 2015 ja sitä kehitetään jatkuvasti. Tavoitteena on saada järjestelmän piiriin suurin osa tuottajista sekä lisää tilakäyntejä suorittavia eläinlääkäreitä.

RUOKAVIRASTON *Eläintaudit Suomessa 2018* -julkaisu sisältää tietoa Suomen eläintautitilanteesta vuonna 2018 (Liite 7).

11. Tutkimus- ja kehitystyö

FIFUR on asettanut turkiselinkeinon tutkimustoiminnalle neljä päätavoitetta:

1. Tanskan minkkien hintapreemion puolittaminen
2. Rehuketjun tehokkuuden ja laadun parantaminen
3. Johtoseman säilyttäminen kettutuotannossa vastuullisesti
4. Terveet eläimet

NÄIDEN kokonaisuuksien alla FIFURilla on käynnissä noin 30 tutkimushanketta yhteistyössä suomalaisten ja kansainvälisten yliopistojen ja tutkimuslaitosten kanssa.

Tärkeimmät viimeaikaiset hankkeet ovat olleet turkiseläinten jalkaterveyden kehityshanke (*Kestävät jalat*), sinikettujen loppukasvatuksen ruokinnan optimointiprojekti, turkiseläinten lannan hyötykäyttöä tehostava *Turkisteho*-hanke sekä sinikettujen tulevaisuuden jalostusohjelmaa kehittävät *WebSampo*- ja *Kestävä turkiseläin*-projektit.

FIFUR panostaa tutkimukseen. Liiton tutkimustietokannassa on tuhansia turkiseläimiin ja vastuulliseen kasvatustyöhön liittyvää tutkimusta kymmenien vuosien ajalta.

11.1. Itämeri-sitoumus Baltic Sea Action Groupille

VUONNA 2017 Suomen Turkiseläinten Kasvattajain Liitto teki nelikohtaisen Itämeri-sitoumuksen Itämeren hyvinvointia edistävälle *Baltic Sea Action Groupille*. Sitoumuksen tavoitteena on kehittää fosforipitoisen turkiseläinten lannan käsittelymenetelmiä sekä käynnistää tutkimushankkeita yhteistyössä eri tutkimuslaitosten kanssa.

SITOUMUksen ENSIMMÄINEN kohta keskittyy elinkeinon liittyvien kompostointiosuuskuntien harmonisointiin, joka on aikataulutettu toteutettavaksi vuonna 2019.

SITOUMUksen TOINEN kohta tavoittelee vuosien 2018-2020 aikana toteutettavia koulutuksia, joiden painopisteenä on turkistuosannon ympäristövaikutusten vähentäminen ravinteiden osalta sekä Itämeren, vesistöjen ja ilmaston suojelutietouden lisääminen.

SITOUMUksen KOLMANTENA tavoitteena on kehittää ja kaupallistaa turkiseläinten lantaa ja sen ravintoaineita.

NELJÄNTENÄ tavoitteena on selvittää, kasvattaako turkiseläinten ruokinnassa käytetty zeoliitti typen sitoutumista ja vähentääkö se typen päästöjä.

12. Viranomaisvalvonta

12.1. Eläinsuojelun valvonta

TURKISELÄINTEN, kuten muidenkin eläinten pitoa, hoitoa, kohtelua ja käsittelyä pitopaikoissa säätelevät Suomessa eläinsuojelulaki, eläinsuojeluasetus ja lopetusasetus.

Näiden asetusten ja lakien lisäksi on määritelty turkiseläinten pidolle asetettavat eläinsuojeluväimukset valtioneuvoston asetuksessa turkiseläinten suojelusta.

Paikan päällä turkistilalla tapahtuvaa eläinsuojeluvalvontaa tekevät valvontaan erikoistuneet kunnaneläinlääkärit ja läänineläinlääkärit. Näiden lisäksi poliisi voi käydä tilalla eläinsuojeluasioissa samoin kuin kunnan terveystarkastaja valvontäkäynnillä.

12.2. Yritystoiminnan valvonta

TURKISELÄINKASVATTAJAT OVAT YRITTÄJIÄ, joiden toimintaa säätelevät samat raamit kuin muitakin yritystoiminnan harjoittajia. Valvovia viranomaistahoja ovat mm. verohallinto ja työsuojeluviranomainen.

12.3. Ympäristönsuojelulain valvonta

TURKISELÄINTEN KASVATUS on ympäristöluvanvaraista toimintaa. Valvontaviranomainen on lupatyyppin mukaan kunnan tai aluehallintoviraston ympäristönsuojeluviranomainen.

Ympäristöviranomaiset tekevät turkistiloille valvontakäyntejä, jossa valvotaan ympäristöluvassa

määrättyjen ehtojen noudattamista. Turkistilan lupaan kuuluu myös raportointivelvollisuuksia, joita viranomaiset seuraavat. Jos ympäristölupaa ei noudateta, ryhtyy valvontaviranomainen tilanteen vakavuuden mukaisesti toimenpiteisiin.

YMPÄRISTÖNSUOJELULAIN 3. luvussa ”Viranomaiset ja niiden tehtävät” määritellään ympäristönsuojelulakia valvovat tahot ja niiden tehtävät.

Tämän lain mukaisia valvontaviranomaisia ovat ELY-keskus (alueellinen ympäristökeskus) ja kunnan ympäristöviranomainen (YSL 22 §). Näiden toimivalta on yhtenevä lupaviranomaisen toimivallan kanssa. ELY-keskus laatii valvontasuunnitelman toimialueellaan oleville luvanvaraisille toiminnoille.

Valvontasuunnitelmassa esitetään valvonnan tavoitteet, valvontakäytännöt ja käytettävissä olevat resurssit.

YMPÄRISTÖLUPAVALVOLLISET laitokset on jaettu neljään valvontaluokkaan. Eläinsuojien valvontaluokat ovat yleensä luokissa III–IV. Määräaikaistarkastusten tiheys riippuu luokasta.

12.4. Rakennusvalvonta

TURKISTILAN rakentamiselle, kuten muullekin rakennustyölle, vaaditaan maankäyttö- ja rakennuslain mukainen rakennus- ja ympäristölupa.

Rakennus- ja ympäristölupa tarvitaan paitsi uudisrakentamiselle, myös laajennus- ja muutostöihin. Lupaa haetaan kirjallisesti kunnan rakennusvalvonnasta.

Rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä huolehtii kunnassa kunnan määräämä lautakunta tai muu toimielin. Rakentamisen neuvontaa ja valvontaa hoitaa kunnan rakennustarkastaja.

12.5. Palo- ja pelastustoimien valvonta turkistilalla

PELASTUSLAKI ja -asetus edellyttää keskisuurilta ja suurilta turkistiloilta kirjallista pelastussuunnitelmaa, joka toimitetaan oman kunnan pelastuslaitokselle.

Pelastussuunnitelman tarkoituksena on parantaa ihmisten ja eläinten arjen turvallisuutta tilalla ja vähentää taloudellisia menetyksiä ennaltaehkäisemällä onnettomuuksia ja järkeistämällä toimintaa vaaratilanteissa.

Pelastussuunnitelmaan kartoitetaan muun muassa turkistilan rakennukset, eläinmäärät, alkusammutusvälineet ja pelastustiet. Suunnitelma päivitetään vuosittain ja pelastusviranomainen tarkastaa sen palotarkastuksen yhteydessä. Valvontavastuu on pelastusviranomaisella.

Liitteet

Liite 1: Turkisalan taloudellinen merkitys, PTT, 2016

► https://profur.fi/sites/default/files/ptt_2016.pdf

Liite 2: Eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan julkaisu 6/2013

► https://www.eduskunta.fi/FI/tietoeduskunnasta/julkaisut/Documents/tuvj_6+2013.pdf

Liite 3: Suomessa tuotetun minkin- ja ketunnahan elinkaariarviointi, MTT, 2011

► <http://www.mtt.fi/mttraportti/pdf/mttraportti29.pdf>

Liite 4: Jätevedenpuhdistus pääkaupunkiseudulla, HSY, 2018

► <https://julkaisu.hsy.fi/jatevedenpuhdistus-paakaupunkiseudulla-2018.html>

Liite 5: Kierrätyslannoitteista etsitään ratkaisua fosforikatoon ja typpilannoitteiden päästöihin
– Euroopan ravinteet kartalle ja kiertoon uudessa hankkeessa

► <https://www.luke.fi/uutiset/kierratyslannoitteista-etsitaan-ratkaisua-fosforikatoon-ja-typpilannoitteiden-paastoihin-euroopan-ravinteet-kartalle-ja-kiertoon-uudessa-hankkeessa/>

Liite 6: Ympäristönsuojeluohje, Ympäristöministeriö, 2018

► <http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/161033>

Liite 7: Eläintaudit Suomessa, Ruokavirasto, 2018

► https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/tietoa-meista/julkaisut/julkaisusarjat/julkaisuja/elaimet/ruokaviraston_julkaisuja_4_2019_elaintaudit_suomessa_2018.pdf

SUOMEN TURKISELÄINTEN KASVATAJAIN LIITTO RY

PL 5 (Martinkyläntie 48)
01601 VANTAA
Puh. 09 849 81
stkl.vantaa@fifur.fi

PL 92 (Kuninkaankartanontie 58 A)
65101 VAASA
Puh. 09 849 81
stkl.vaasa@fifur.fi

www.fifur.fi